

VESTNÍK

**MINISTERSTVA ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Čiastka 27-32

Dňa 25. júna 2014

Ročník 62

OBSAH:

Normatívna časť:

17. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o diagnostike a liečbe osteoporózy u pacientov s vybraným onkologickým ochorením
18. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre diagnostiku a protiepidemické opatrenia pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie
19. Rozhodnutie o zmene zriaďovacej listiny Národnej transfúznej služby SR
20. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o postupe objednávaní, vykonávaní a kontroly laboratórnych a zobrazovacích vyšetrení
21. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o vykonávaní ambulantných vyšetrení u dospelých pred plánovanými zdravotnými výkonmi s potrebou anestéziologickej starostlivosti
22. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom s diabetickou nefropatiou
23. Výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. júna 2014, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 25. júla 2007 č. 16826/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca požiadavky na potraviny na osobitné výživové účely a na výživové doplnky v znení neskorších predpisov

Oznamovacia časť:

Oznámenie o stratách pečiatok

17.**Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
o diagnostike a liečbe osteoporózy u pacientov s vybraným onkologickým
ochorením**

Dňa: 30. apríla 2014

Číslo: 02536/2014 – OZS

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva toto odborné usmernenie:

Čl. I**Predmet odborného usmernenia**

Toto odborné usmernenie upravuje postupy diagnostiky a liečby osteoporózy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o pacientov s vybraným onkologickým ochorením, u ktorých je vysoké riziko osteoporotických zlomenín.

Čl. II**Riziko vzniku osteoporózy u pacientov s vybraným onkologickým ochorením**

- (1) Riziko vzniku osteoporózy sa potencuje podávaním adjuvantnej hormonálnej liečby u:
 - a) karcinómu prostaty – antiandrogénová liečba blokuje tvorbu testosterónu,
 - b) karcinómu prsníka – liečba inhibítormi aromatázy, blokuje tvorbu estrogénov, čo u postmenopauzálnych žien potencuje riziko poklesu kostnej denzity.
- (2) Riziko vzniku osteoporózy sa potencuje po chirurgickej liečbe:
 - a) malignity strumy, po totálnej strumektómii na supresívnej liečbe,
 - b) gynekologickej malignity, po obojstrannej ovarektómii,
 - c) testikulárnej malignity, po orchiektómii s hypotestosteronizmom.

Čl. III**Poskytovanie zdravotnej starostlivosti a kompetentný zdravotnícky pracovník**

- (1) Poskytovanie zdravotnej starostlivosti u pacienta s osteoporózou pri vybraných onkologických ochoreniach sa vykonáva
 - a) v ambulancii klinickej onkológie, ambulancii vnútorného lekárstva, endokrinologickej ambulancii, reumatologickej ambulancii, ortopedickej ambulancii, urologickej ambulancii alebo gynekologickej ambulancii,
 - b) v oddelení klinickej onkológie, oddelení vnútorného lekárstva, ortopedickom oddelení, oddelení reumatológie, gynekologickom oddelení, urologickom oddelení alebo oddelení endokrinológie,
 - c) v zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek.

- (2) Kompetentný zdravotnícky pracovník je lekár so špecializáciou minimálne v jednom zo špecializačných odborov klinická onkológia, vnútorné lekárstvo, endokrinológia, ortopédia, reumatológia, onkológia v urológii, urológia, onkológia v gynekológii alebo gynekológia.

Čl. IV

Indikácia vyšetrovacích metód

- (1) Denzitometrické vyšetrenie v oblasti chrbtice a femuru sa indikuje ako
- vstupné meranie pred začatím protinádorovej liečby,
 - kontrolné vyšetrenie po prvom až druhom roku protinádorovej liečby.
- (2) Laboratórne vyšetrenia
- kalciovo-fosfátový metabolizmus,
 - kalcium, fosfor, alkalická fosfatáza, kreatinín v sére,
 - kalcium a fosfor v 24 h zbieranom moči (prípadne ich frakčné exkrécie),
 - sérové a močové osteomarkery
 - markery osteoresorpcie: priečno-väzbové zlúčeniny - deopyridinolín (DPYR), C-terminálny telopeptidový fragment kolagénu typ I (CTx), N-terminálny telopeptidový fragment kolagénu typ I (NTx), C-telopeptidová priečno-väzbová doména kolagénu typ I (ICTP),
 - markery osteoformácie: kostný izoenzym alkalickéj fosfatázy, osteokalcín, propeptidy prokolagénu typ I,
 - parathormón v sére, 25-hydroxy-vitamín D.
- (3) Na monitorovanie liečby sa odporúča z uvedeného spektra vyšetrovacích metód použiť
- jeden marker osteoresorpcie alebo kombináciu jedného markera osteoresorpcie a jedného markera osteoformácie,
 - kontrolné denzitometrické meranie.

Čl. V

Algoritmus liečby osteoporózy pri vybraných onkologických ochoreniach

- (1) Aplikujú sa všeobecné preventívne opatrenia uvedené v čl. VI.
- (2) Liečba
- pri karcinóme prostaty na androgén depriváčnej liečbe (ADT)
 - ak je T-skóre (násobok štandardnej odchýlky od priemerných fyziologických hodnôt mladej zdravej populácie) v oblasti chrbtice a femuru viac ako $-1,0$ SD zopakuje sa meranie po jednom roku protinádorovej hormónovej liečby,
 - ak je T-skóre v oblasti chrbtice alebo femuru menej ako $-1,0$ SD (vrátane) a je prítomný aspoň jeden rizikový faktor pre vznik osteoporózy, indikuje sa liečba denosumabom,
 - ak je T-skóre menej ako $-2,5$ SD (vrátane) indikuje sa liečba bisfosfonátmi alebo denosumabom,
 - pri karcinóme prsníka na protinádorovej hormónovej liečbe
 - ak je T-skóre viac ako $-2,5$ SD zopakuje sa meranie po jednom roku protinádorovej hormónovej liečby,
 - ak je T-skóre menej ako $-2,5$ SD (vrátane) pri karcinóme prsníka na inhibítorech aromatázy ako aj pri ostatných nádorových ochoreniach sa indikuje antiresorpčná liečba bisfosfonátmi alebo denosumabom.

- (3) Postup diagnostiky a liečby osteoporózy v ostatných indikáciách sa riadi podľa Odborného usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre diagnostiku a liečbu osteoporózy uverejnenom vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, čiastka 9-16, ročník 54, zo dňa 1. marca 2006.

Čl. VI **Preventívne opatrenia**

Pri protinádorovej hormónovej liečbe sa odporúča dodržiavať tieto preventívne opatrenia:

- a) vylúčenie známych rizikových faktorov (alkohol, fajčenie, lieky),
- b) fyzicky aktívny životný štýl,
- c) udržiavanie BMI nad hodnotou 19 kg/m^2 ,
- d) primeraná expozícia slnečnému žiareniu eventuálne i suplementácia D vitamínu v dávke 800 – 1000 IU denne,
- e) adekvátny príjem kalcia v diéte, ak to nie je možné zabezpečiť, odporúča sa suplementácia kalcia v dávke 1000 – 1500mg denne.

Čl. VII **Účinnosť**

Toto odborné usmernenie nadobúda účinnosť dňom uverejnenia vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Zuzana Zvolenská, v.r.
ministerka